

mindre Udvalget skulde finde sig foranlediget dertil —

Formanden: Under denne Forudsætning er den ærede Landstingsmand berettiget til ogsaa under 1ste Behandling at omtale Enkeltheberne, dog at det, saaledes som der staaer i Forretningsordenen, skeer i Korthed antydningsviis.

Borgen: Det skal jeg gjøre. I § 2 hedder det, at intet Barn maa antages i Skolen, førend det har fyldt sit 10de Aar, og er i Besiddelse af visse Kundskaber, som nærmere bestemmes. Det forekommer mig ikke hensigtsmæssigt at bestemme en Alder af 10 Aar for Optagelsen, da de Kundskaber, som fordres, vistnok ere saa ubetydelige, at ethvert nogenslunde opvakt Barn maa kunne erhverve dem i en ikke saa lidt tidligere Alder; og, da det forekommer mig rimeligt, at Forældrene ville benytte denne Skole som en Forberedelse til en høiere Skole herne, det være sig nu en lærd eller en Realskole, synes det mig ikke hensigtsmæssigt at ville indskrænke Benyttelsen af den til en Alder, som mulig kunde komme i Collision med Barnets Fremtid. Der kan nemlig efter min Mening ikke være nogen Frygt for, at denne Skole skulde kunne meddele en Masse Kundskaber, der skulde kunne stille dens Elever paa et Trin, hvorved de, naar de senere skulde behøve en mere udvidet Underviisning, skulde kunne sættes i Klasse med Børn af lignende Alder, som have nydt en bedre Underviisning i større Skoler. Der er nemlig i Lovforslaget foreslaaet, at Skolen skal bestaae af 2 Classer. Det vil imidlertid være indlysende for Enhver, at det er en høist ufuldkommen Form for en Skole, og navnlig for en saakaldet høiere Skole, kun at bestaae af 2 Classer, da dette vil medføre, at enhver Klasse vil komme til at omfatte en Underviisningstid af 2, 2½ à 3 Aar, hvilket altsaa vil give Anledning til, at der i hver Klasse maa være Børn af høist forskjellig Alder og Udvikling, og at som Følge deraf forskjellige Partier maae dannes. Hvad end Grunden er til, at man har foreslaaet netop to Classer, om det er af Hensyn til et vist Antal Disciple, man kan gjøre Regning paa, eller af Hensyn til andre Omstændigheder, siges ikke; men det forekommer mig i ethvert Tilfælde ikke

rigtigt her ved Lov at begrænde Antallet af de Classer, Skolen skal have, da der jo kan tænkes Omstændigheder, som gjorde en Udvikelse mulig og derfor gjorde det høist ønskeligt at tilføie endnu en Klasse, hvilket da, hvis Antallet var begrænset ved Lov, kun kunde skee gennem en Lov, hvilket jo vilde være en meget omstændelig Veie. Jeg vilde derfor ansæe det for rigtigt, om Sens første Deel var affattet saaledes: „Børnene inddeles i Forhold til deres Kundskaber og Evner mindst i to Classer“; thi da var Veien aabnet for senere Udvikler, uden at man behøvede at tyie til en ny Lov.

§ 6 er blandt de Gjenstande, som kunne optages i Underviisningen, nævnt „Naturhistorie og Naturlære“. Det synes mig paafaldende, at man i en Realskole har anvist Fag, som nu erkendes for at have, og som bør have en meget betydelig Indflydelse paa Realskolens Ordning, en Plads, hvor det alene skal beroe paa særegne Omstændigheder, om de blive optagne eller ei. Efter min Mening bør de ubestemt optages blandt de Gjenstande, som der skal undervises. Sang og Gymnastik regnes nu ogsaa i alle andre Skoler til de Underviisningsgjenstande, som enhver Elev skal lære; der forekommer mig heller ikke at være nogen Grund til at udelukke dem her, allermindst Sang, der har en saa gavnlig Indflydelse paa Gemyttets Udvikling. I § 7 er det bestemt, at der to Gange om Aaret skal afholdes Examen, og at der efter enhver af disse skal foretages en Dypflytning. Som det vil erindres, er der kun bestemt at skulle være to Classer, og et heelt Underviisningscurfus eller det Pensum, som skal absolveres, vil altsaa komme til at indbefatte, hvad der kan læres i to eller tre Aar; men, vilde man nu i eet Aar fastsætte to Examina, saa forekommer det mig rigtigt nok, at Underviisningen vilde falde endnu mere i Stykker, end det ellers vil blive Tilfældet, og jeg antager derfor, at een aarlig Examen vil være fuldkommen tilstrækkelig og bedre overeensstemmende med en saadan Skoles Lære.

Det ærede Udvalg har troet, at §§ 13 og 14 burde udgaae af Lovudkastet, og hert er jeg fuldkommen enig med det; men netop af